

Verksamheten vid Valsörarnas fågelstation 2013

JAN HÄGG

Översättning: Anette Bäck

Sammanfattning

Valsörarnas biologiska station fungerar som officiell fågelstation. År 2013 var fågelstationens 48:e bemanningsår och verksamheten var liksom föregående år måttlig. Under vårsäsongen bemannades stationen under drygt tre veckor i maj. Under sommarmånaderna förekom ingen egentlig bemanning fränsett ett par dagar. Under sommaren fortsatte projekten med ringmärkning av tobisgrissla och tordmule samt färgmärkning av kråkor på samma sätt som föregående år. Höstsäsongens verksamhet omfattade drygt en månad och inriktades på ringmärkning av pärluggla och uppföljning av flyttande fåglar.

Under året bemannades stationen 61 dygn, vilket är något mindre än föregående år. Mest aktiva var Ari Lähteenpää (20 dygn), Christer Hangelin (19 dygn) och Jürgen Lehmann (12 dygn). Allt som allt hade ett tjugotal personer varit verksamma under årets lopp. Som stationschef fungerade Niclas Fritzés, båtskjutsarna till Valsörarna sköttes liksom tidigare år av Ulf Rönnblad.

Våren

I likhet med de senaste åren inleddes stationens verksamhet först i början av maj (8.5). Observationer av tidigt anländande fåglar samt flyttande fjällvråkar är därmed bristfällig. Under maj månad var stationen bemannad under en enhetlig period på drygt tre veckor (8–30.5). Detta sammanföll väl med tiden för de arktiska sjöfåglarnas flytt, vilket också kan ses i mängden observationer. Jämfört med tidigare år noterades avsevärt mera lomfåglar, totalt ca 9 500 in-

Hökuggla på Valsörarna.

divider. Också observationerna av svärta och sjöorre var rikligare än föregående år, sammanlagt över tjugo tusen individer.

Under senvårens enhetliga bemanningsperiod observerades även rara arter. Bland annat observerades lokala och flyttande praktejderhanar, flyttande vitnäbbad islom och en till arten obestämd islomsart. Under tre dagar observerades två olika brunglador och två flyttande stäpphökar (Valsörarnas 4:e och 5:e observationer). På udden vid sjöbevakningsstationen visade sig 17.5 en aftonfalkshona på väg söderut (Valsörarnas 3:e observation) och i slutet av maj på Norderstören en ropande kornknarr. I mitten av maj noterades en flyttande ljus form av bredstjärtad labb samt, efter en paus på många år, en gammal vittrut. Andra intressanta observationer var de två till fyra olika svarta rödstjärtarna som observerades 13.5 och de tre lundsångarna samt två mindre flugsnapparna som sjöng i slutet av maj.

Hösten

Höstens bemanningsperiod inleddes i mitten av september (13.9) och fortsatte till slutet av oktober (26.10). Bemanningsperioden innefattade en kort period i mitten av september samt två korta perioder i oktobers första hälft. Totalt uppgick bemanningsdagarna under hösten till drygt en månad. Höstens verksamhet inriktades i huvudsak på ringmärkning av pärluggla samt uppföljning av migrerande fåglar. Pärlugglornas flytt var relativt aktiv och av dessa ringmärktes under höstsäsongen 90 individer. Utöver detta gjordes kontroller av fem ringmärkta individer (5,3 % av de infångade). Även en hornuggla ringmärktes.

Hökugglornas vandringar var livliga i hela Finland och det märktes även på Valsörarna i form av rikligare observationer. Andra migrerande arter som sågs rikligare än vanligt i höstens observationer var stjärtnes och blåmes. Talgoxarnas migration under höstsäsongen var måttligt aktiv, om än möjligen något fåtaligare än föregående år. Svartmesarnas migration var svag och tallitorna migrerade i princip inte alls. Vandringar av domherre och mindre korsnäbb förekom i någon mån under bemanningsperioden, men var sparsam liksom föregående år.

Hösten för vanligen med sig rara arter till stationen, så också i år. Till årets toppnoteringar hör en flyttande vitnäbbad islom, hela nio flyttande skärnsnäppor, tre individer av tretåig mås, en härfågel som uppehöll sig två dagar i närheten av helikopterplattan (Valsörarnas 5:e observation) samt trädlärka som sågs i slutet av oktober och tog ett senhetsrekord.

Totalt observerades 183 arter på stationen under året, vilket är rejält över långtidsmedelvärdet (173). Enligt stationsblanketterna ringmärktes totalt 665 individer av 18 olika arter.

Annan verksamhet

Av de övriga projekt som genomfördes under året vid Valsörarnas biologiska station är det intressantaste KvarkenBats. Spindelstudierna var sparsamma men några för Valsörarna nya spindelarter lyckades i alla fall hittas. För fladdermusprojektet och spindelstudierna redogörs separat i detta nummer av OA-Natur. Under året genomfördes olika mindre och större reparationsarbeten på stationen. Stationen fick bland annat brandstegar på båda gavlarna och skylten ovanför dörren förbättrades. Utöver detta förbättrades färgen på stationsbyggnadens och bastuns dörrar.

Fågelstationen fick besök av helsingforsbördiga föreningen Tringa r.y. i oktober. Foto: Niclas Fritzen

